

KLASTER AKTYWNEJ TURYSTYKI

Długoterminowy Plan Działania Klastra na lata 2015-2025

Nowy Sącz, 2015

WSTĘP

Niniejszy dokument ma za zadanie przedstawienie strategicznych celów rozwoju Klastra Aktywnej Turystyki, jak również długoterminowego planu działań zmierzającego do osiągnięcia poszczególnych z tych celów. Dokument obejmuje perspektywę długookresową, skorelowaną z okresem trwania obecnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, i dotyczy lat 2015-2025.

W skład Klastra Aktywnej Turystyki wchodzi, posiadający w większości siedzibę na obszarze Małopolski, przedsiębiorcy, jednostki naukowe, Instytucje Otoczenia Biznesu, fundacje, stowarzyszenia oraz Jednostki Samorządu Terytorialnego. Cechą wspólną wszystkich Członków Klastra jest zainteresowanie rozwijaniem rynku usług z zakresu aktywnego wypoczynku oraz czynne wspieranie rozwoju tego segmentu rynku usług turystycznych. Ponadto, wysoki stopień koncentracji geograficznej większości członków Klastra w bliskiej odległości od siedziby Klastra w Nowym Sączu zapewnia efektywną koordynację działań mających na celu osiągnięcie celów założonych w niniejszym dokumencie.

W długiej perspektywie korzyści z funkcjonowania Klastra Aktywnej Turystyki będą odczuwalne zarówno przez przedsiębiorstwa, cały region Małopolski oraz inne regiony Polski objęte działaniami Klastra. Wzrośnie poziom innowacyjności przedsiębiorstw, jak również poszerzony zostanie zakres proponowanych przez przedsiębiorców usług, szczególnie o charakterze innowacyjnym. Polepszy się wizerunek i marka wszystkich członków Klastra, regionu oraz polskiej gospodarki ogółem.

I. CELE STRATEGICZNE

1. Dążenie do stworzenia lokalnego rynku imprez rekreacyjnych i sportowych oraz aktywnego wypoczynku

Podstawowym obszarem specjalizacji Klastra jest aktywny wypoczynek – połączenie turystycznej rekreacji i wypoczynku z udziałem w imprezach sportowych o zasięgu regionalnym lub ogólnopolskim. Dziedzina ta zyskuje coraz większą popularność w regionie Małopolski i w całym kraju i szacuje się, że jej znaczenie będzie rosło w znaczącym tempie

w kolejnych latach. Zgodnie z prognozami Instytutu Turystyki w 2015 roku 28% obcokrajowców przyjeżdżających do Polski będzie robiło to w celach turystycznych¹.

Badania dowodzą, że Małopolska przoduje wśród polskich województw w zakresie przemysłu czasu wolnego. Za przemysły czasu wolnego uznaje się „wielodyscyplinarną gałąź gospodarki, która wiąże się z turystyką, odpoczynkiem, rozrywką, rekreacją i spędzaniem czasu wolnego, w tym pracą w ramach hobby (...) Dominacja mikro i małej, często rodzinnej przedsiębiorczości w branży turystycznej w Małopolsce umożliwia utrzymanie potencjału gospodarczego nawet w okresach słabszej koniunktury, zmniejszając zagrożenie dekapitalizacją infrastruktury i zasobów ludzkich. Znacząco sprzyja to utrzymaniu spójności wewnętrznej regionu, umożliwiając podtrzymanie pewnego poziomu aktywności gospodarczej dużej części Małopolski południowej”².

Działalność Klastra Aktywnej Turystyki może przyczynić się do podniesienia znaczenia regionów objętych działaniami Klastra większą skalę, wzmacniając pozycję polskich regionów jako ośrodków aktywnego wypoczynku również wśród potencjalnych odbiorców zagranicznych.

W ramach realizacji powyższego celu podjęte zostaną następujące działania:

- poszerzanie i pogłębianie zakresu oferowanych przez Członków Klastra usług;
- bliska współpraca Członków klastra z partnerami krajowymi i zagranicznymi na rzecz poszerzenia oferty usług turystyczno-rekreacyjnych;
- pozyskiwanie nowych Członków Klastra;
- współudział w organizacji szeregu imprez o charakterze sportowym;
- wdrażanie innowacyjnych usług i rozwiązań;
- promowanie turystycznych walorów Polski i jej regionów.

2. Budowanie społeczności osób aktywnych i dbających o zdrowy styl życia

Jednym z najważniejszych zadań Klastra Aktywnej Turystyki jest budowanie wokół swojego obszaru działalności szerokiej społeczności osób aktywnych – spędzających aktywnie czas, uprawiających sport i prowadzących zdrowy tryb życia. Społeczność ta,

---

¹ Instytut Turystyki, marzec 2011.

² Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020, s. 37.

konsekwentni budowana dzięki ciągłemu poszerzaniu zakresu świadczonych jej usług i zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych (platforma internetowa, aplikacja mobilna, innowacyjne usługi sieciowe) będzie swoistym odpowiednikiem „Facebooka ludzi aktywnych”.

Punktem wyjścia do dalszych działań jest rozwijane obecnie przedsięwzięcie „Karta Biegacza”, która skierowana jest do wszystkich osób powyżej 13 roku życia ceniących sobie aktywny wypoczynek. Wydawana jest bezpłatnie i upoważnia do korzystania ze zniżek w punktach handlowo-usługowych, przychodniach i poradniach medycznych, hotelach czy restauracjach na terenie całego kraju. W chwili obecnej wdrażana jest kolejna edycja Karty cieszącej się niezmienną popularnością wśród miłośników biegów. Karta Biegacza umożliwia jej posiadaczom dokonywanie zakupy w punktach partnerskich programu po promocyjnych cenach przez cały rok oraz korzystanie z rabatów dla Klientów Banku Zachodniego WBK w ponad 200 sklepach w całej Polsce, jak również w hotelach i pensjonatach, restauracjach, SPA, siłowniach i klubach fitness. Karta Biegacza honorowana jest w wybranych punktach na terenie całej Polski oraz w wielu sklepach internetowych. Zapewnia również udogodnienia dla osób uprawiających różne sporty, m.in. poprzez rabat na rejestrację na wybrane biegi partnerskie oraz korzystne zniżki na koleje linowe i wyciągi narciarskie.

W długiej perspektywie planowane jest rozszerzenie działalności Klastra na wszystkie obszary działalności związane z aktywnym wypoczynkiem – objęcie wszystkich dyscyplin sportu, wszystkich wariantów aktywnego spędzania czasu, działań związanych ze zdrowym trybem życia, które obejmą również zdrową żywność i rozwijanie pozytywnych relacji międzyludzkich. Szacuje się, że do roku 2025 społeczność skupiona wokół działań Klastra będzie wynosić ponad 1 mln osób spędzających aktywnie czas. Do osób wchodzących w skład tej społeczności oferowane będą programy lojalnościowe, zapewniony zostanie dostęp do szerokiego zakresu usług handlowych, innowacyjne rozwiązania informatyczne związane z aktywnym wypoczynkiem oraz uniwersalna aplikacja mobilna przeznaczona dla ludzi aktywnych oraz szereg programów edukacyjnych na temat zdrowego stylu życia.

W przyszłości planowane jest dalsze rozwijanie przedsięwzięcia o innowacyjne rozwiązania oraz poszerzenie usług udostępnianych posiadaczom Karty Biegacza i członkom społeczności, m.in.

- poszerzenie zakresu Partnerów i świadczonych przy ich współudziale usług;
- budowa programów lojalnościowych i systemu punktowego promującego aktywnych użytkowników;

- pozyskanie Partnerów strategicznych i dodanie ich usług zakodowanych na karcie chipowej (np. ski-pass, przejazdy transportem zbiorowym);
- połączenie usług bankowych z usługami prozdrowotnymi;
- opracowanie i implementację aplikacji mobilnej umożliwiającej szczegółowe pomiary związane z aktywnością fizyczną (np. pomiary odległości w trakcie biegów, pomiary spalonych kalorii etc.).

3. Organizacja konferencji, seminariów, warsztatów, programów edukacyjnych i targów

Oprócz działalności typowo usługowej Klaster Aktywnej Turystyki będzie aktywnie angażować się w rozwijanie wiedzy Polaków na temat regionu Małopolski, zdrowego trybu życia oraz aktywnych form spędzania czasu. Najważniejszym cyklicznym wydarzeniem, w organizacji którego czynny udział wezmą Członkowie Klastra będzie organizacja Festiwalu Biegowego – ogólnopolskiego cyklu imprez biegowych z dorocznym finałem w Krynicy-Zdrój podczas Festiwalu Biegowego Forum Ekonomicznego. Ponadto, przy okazji Festiwalu Biegowego organizowane będą konferencje, seminaria, warsztaty oraz targi związane ze wszystkimi sferami działalności Klastra oraz jego Członków. Co roku planowane jest zorganizowanie przynajmniej jednego wydarzenia z każdego z wymienionych powyżej typów, zarówno przez Klaster jako całość (za pośrednictwem Koordynatora Klastra) oraz przez poszczególnych Członków Klastra działających grupowo. W tym obszarze ważnym elementem będzie także podejmowanie inicjatyw na rzecz promocji zdrowego stylu życia, w tym również zdrowego odżywiania, poprzez organizację lub uczestnictwo Klastra w wydarzeniach o charakterze edukacyjnym

4. Prowadzenie platformy internetowej obejmującej bazę danych dotyczącą turystyki i aktywnego wypoczynku

Klaster Aktywnej Turystyki planuje opracować i wdrożyć specjalną platformę Internetową oferującą szereg usług dla osób zainteresowanych turystyką i aktywnym wypoczynkiem w Małopolsce, a w dłuższej perspektywie również w całym kraju. Platforma obejmować będzie regularnie aktualizowaną bazę danych dotyczącą turystyki w regionie

Małopolski, jak również szereg funkcjonalności związanych z Kartą Biegacza i jej planowanymi do wdrożenia w przyszłości funkcjami.

Wraz z platformą internetową planowane jest opracowanie oraz implementacja aplikacji mobilnej stanowiącej uzupełnienie usług oferowanych użytkownikom Karty Biegacza. Aplikacja, będąca cyfrowym rozwinięciem Karty Biegacza, będzie służyć m.in. do wyszukiwania tras do biegania, zapisów na imprezy biegowe, badania aktywności fizycznej korzystających z niej osób poprzez pomiary czasu biegów, długości przebytej trasy, ilość spalonych kalorii, jak również szeregu innych istotnych dla biegaczy wartości. Wyniki oraz opracowywane na ich podstawie spersonalizowane analizy będą dostępne za pośrednictwem platformy internetowej, co umożliwi dzielenie się nimi z innymi biegaczami oraz łatwe udostępnianie ich poprzez najpopularniejsze portale społecznościowe (np. Facebook, Twitter, Instagram). Platforma internetowa oraz aplikacja będą służyć również jako skuteczny kanał prezentowania oferty szerokiej grupie klientów z opcją rezerwacji i płacenia on-line, co przyniesie większe zyski Członkom Klastra oraz wszystkim partnerom zaangażowanym w opisane powyżej przedsięwzięcie.

Zastosowanie powyższych innowacyjnych rozwiązań przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności Karty Biegacza dla jej aktualnych oraz potencjalnych użytkowników. Zamieszczanie informacji oraz analiz w Internecie wpłynie również na wykształcenie się szerszej internetowej społeczności użytkowników Karty Biegacza oraz portalu internetowego. Będzie to miało wpływ na wypromowanie działań Klastra oraz jego Członków, jak również łatwiejsze i w praktyce natychmiastowe dotarcie do potencjalnych odbiorców innowacyjnych usług turystyczno-rekreacyjnych.

5. Współpraca przy realizacji programów sportowych, rekreacyjnych i promujących zdrowy styl życia oraz edukację na temat właściwego żywienia

Jednym z głównych zadań Klastra Aktywnej Turystyki jest wspólna realizacja przez jego Członków różnego rodzaju przedsięwzięć sportowych, rekreacyjnych i promocyjnych. Przedsięwzięcia te mogą przybierać formę złożonych długoterminowych programów lub pojedynczych projektów. Poglębianie oraz poszerzanie pod względem podmiotowym i przedmiotowym tejże formy współpracy jest jednym z najważniejszych zadań, które stoi przez Klastr w perspektywie długoterminowej.

W chwili obecnej w trakcie realizacji znajduje się projekt pn. „Centra Aktywnego Wypoczynku, w tym Trasy Biegowo-Rowerowe” dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. W związku z rozpoczęciem perspektywy finansowanej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 planowane jest ubieganie się o dotacje na działalność Klastra, szczególnie ze środków Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR) ukierunkowanego na udzielanie wsparcia przedsięwzięciom o dużym stopniu innowacyjności. Ponadto, planowane jest też aktywne pozyskiwanie dotacji z innych źródeł krajowych i międzynarodowych, ze szczególnym naciskiem na granty Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Planowane jest również ubieganie się o nadanie przez Ministerstwo Gospodarki Klastrowi Aktywnej Turystyki statusu *Krajowego Klastra Kluczowego*. Celem konkursu Ministerstwa Gospodarki jest wyłonienie Klastrow o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej, które najlepiej realizowałyby regionalne plany dotyczące inteligentnej specjalizacji w Województwie Małopolskim zgodnie ze strategią *Europa 2020*. Klastr Aktywnej Turystyki, mając na celu podnoszenie innowacyjności proponowanych przez siebie rozwiązań i usług oraz dążąc do jak najpełniejszego otwarcia się na rynki zagraniczne, będzie ukierunkowywał swoje działania na sprostanie wszystkim kryteriom uczestnictwa w Konkursie oraz potwierdzenie swojego statusu jako jednego z najistotniejszych i najdynamiczniej rozwijających się Klastrow, zarówno w obrębie Małopolski, jak i w całym kraju.

6. Wydawanie materiałów informacyjno-promocyjnych dotyczących działalności Klastra

Członkowie Klastra będą aktywnie angażować się działania promujące Kartę Biegacza oraz wszystkie sfery działalności Klastra. Nieodłącznym elementem budowania marki Klastra jest promowanie jego działań i osiągnięć w mediach i w Internecie w celu dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców.

Wydarzenia współorganizowane przez członków Klastra (m.in. Festiwal Biegów w Krynicy-Zdrój – jedna z największych imprez sportowych w Polsce) stanowią doskonałą okazję do zapoznania z regionem Małopolski i działaniami Klastra turystów i osób zainteresowanych aktywnym wypoczynkiem. Wydawane przy okazji organizowanych imprez

materiały informacyjno-promocyjne pomogą ukazać znaczenie i szeroki zakres aktywności Klastra w regionie oraz wypromować jego osiągnięcia w dziedzinie innowacyjnych usług turystyczno-rekreacyjnych.

Ponadto, działania informacyjno-promocyjne Klastra będą nieść ze sobą walory edukacyjne i przysłużą się promowaniu aktywnych postaw sportowych wśród Polaków w każdym wieku, jednocześnie przeciwdziałając otyłości i spadku aktywności ruchowej wśród Polaków w każdym wieku, ze szczególnym naciskiem na dzieci i młodzież oraz osoby starsze.

Planowane jest przygotowanie i rozpowszechnienie następujących kategorii materiałów informacyjno-promocyjnych:

- folderów informacyjno-promocyjnych;
- publikacji medialnych;
- ulotek;
- plakatów;
- artykułów i reklam w prasie ogólnokrajowej i lokalnej;
- reklam w radio i telewizji;
- reklam w Internecie.

Duże znaczenie w prowadzeniu działań informacyjno-promocyjnych będzie miał również platforma internetowa oraz aplikacja związana z Kartą Biegacza opisane szerzej we wcześniejszej części niniejszego dokumentu.

7. Prowadzenia działań wpisujących się w Regionalną Strategię Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020

Jednym z najważniejszych elementów rozwoju Klastra Aktywnej Turystyki jest wdrażanie innowacyjnych rozwiązań i usług, które przyczynią się do podniesienia poziomu innowacyjności Województwa Małopolskiego. W tym celu Klaster podejmie szereg działań wpisujących się w Regionalną Strategię Innowacji Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Nakreślona wizja rozwoju Małopolski zakłada, że do roku 2020 stanie się ona regionem atrakcyjnym dla inwestycji, dzięki tworzeniu i optymalizacji warunków dla rozwoju

gospodarki opartej na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości. Szczególny nacisk kładziony jest na innowacje w różnych obszarach specjalizacji gospodarczej Województwa Małopolskiego, m.in. w ramach przemysłu czasu wolnego (na który składają się działania związane z turystyką, odpoczynkiem, rozrywką, rekreacją i aktywnym spędzaniem czasu wolnego).

Branża turystyczna w Małopolsce z roku na rok staje się coraz bardziej współzależna z nauką (szczególnie jeśli chodzi o takie subdyscypliny naukowe jak nauki o życiu w ramach turystyki uzdrowiskowej, zarządzanie w turystyce), polityką społeczną i rynku pracy (rozwój srebrnej gospodarki w sektorze turystyki), a także przemysłami kreatywnymi (turystyka kulturalna i biznesowa)³. Tym bardziej potrzebne są innowacyjne usługi ukierunkowane na aktywny wypoczynek i turystykę. Klastr Aktywnej Turystyki stawia sobie za cel wypełnienie tej niszy poprzez podjęcie następujących działań:

- wzmocnienie koordynacji działań członków Klastra na rzecz innowacyjnych rozwiązań;
- współpraca nad innowacyjnymi rozwiązaniami w systemie zarządzania Klastrem;
- wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie marketingu produktów turystycznych;
- badania nad innowacyjnymi technologicznymi dotyczącymi pomiarów czasu i wyników biegów;
- badania nad innowacyjnym informatycznym systemem informacji na temat aktywnego wypoczynku;
- poszerzenie oferty turystycznej Członków Klastra o usługi o wysokim stopniu innowacji;
- transfer wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych ze sfery B+R do branży aktywnego wypoczynku i turystyki.

8. Rozwijanie współpracy z partnerami zagranicznymi

---

³ Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Nasilającą się tendencją w branży turystyczno-rekreacyjnej w Polsce jest zwiększający się popyt wśród klientów zagranicznych na polskie usługi świadczone na terenie naszego kraju. Bliskość Małopolski do granic z Czechami, Słowacją i Ukrainą otwiera wiele możliwości korzystania przez klientów zagranicznych z usług proponowanych przez przedsiębiorców z Polski. Klaster Aktywnej Turystyki będzie dokładał starań by organizowane w ramach swojej działalności wydarzenia i imprezy były bardziej przystępne dla turystów z zagranicy i wszystkich osób z poza Polski zainteresowanych aktywnym wypoczynkiem.

W celu realizacji swoich ambicji międzynarodowych Klaster Aktywnej Turystyki nawiąże współpracę z zagranicznymi klastrami funkcjonującymi w obrębie tej samej specjalizacji gospodarczej. Pozwoli to wypromować Małopolskę oraz działalność Klastra poza granicami kraju i dać szansę mniejszym przedsiębiorstwom skupionym wokół Nowego Sącza na internacjonalizację poprzez udział w realizacji wspólnych projektów na szczeblu międzynarodowym. Działania te przyczynią się do większego otwarcia regionu na rynki zagraniczne oraz budowania międzynarodowego rynku usług związanych z aktywnym wypoczynkiem, którego częścią stanie się Klaster Aktywnej Turystyki oraz wchodzący w jego skład przedsiębiorcy.

Klaster Aktywnej Turystyki aspiruje do bycia jednym z najbardziej innowacyjnych i najszybciej rozwijających się Klastrów w Polsce. Dlatego też, jak opisywano już wcześniej, ubiegać będzie się o nadanie przez Ministerstwo Gospodarki statusu *Krajowego Klastra Kluczowego*, co umożliwi rozwój potencjału eksportowego usług oferowanych przez Członków Klastra jak również wpłynie na zwiększenie konkurencyjności ponadregionalnej i międzynarodowej Klastra Aktywnej Turystyki jako całości.

II. PRZEWIDYWANE EFEKTY:

W wyniku realizacji zarysowanego w niniejszym dokumencie planu działań długoterminowych Klastra Aktywnej Turystyki do roku 2025 planowane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Wytworzenie się prężnie działającego i dynamicznie rozwijającego się rynku imprez rekreacyjnych i sportowych oraz aktywnego wypoczynku i turystyki.
2. Zbudowanie liczącej ponad 1 mln osób społeczności osób aktywnych.

3. Uczynienie z Karty Biegacza jednego z głównych i najbardziej prestiżowych przedsięwzięć Klastra Aktywnej Turystyki, którego kolejne edycje będą odbijać się szerokim echem wśród środowiska polskich biegaczy.
4. Ustanowienie Festiwalu Biegowego, wraz z wydarzeniami towarzyszącymi, jako jednej z najważniejszych i najbardziej prestiżowych ogólnopolskich imprez sportowych.
5. Implementacja platformy internetowej i aplikacji mobilnej dedykowanej dla osób korzystających aktywnie z Karty Biegacza.
6. Otrzymanie statusu *Krajowego Klastra Kluczowego*.
7. Pozyskanie dofinansowania krajowego i zagranicznego na działalność Klastra.
8. Poszerzenie zakresu innowacyjnych usług świadczonych przez Klaster i jego Członków.
9. Wypromowanie działań Klastra i jego Członków oraz zbudowanie silnej marki Klastra Aktywnej Turystyki zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami.
10. Szersze otwarcie się na klientów z zagranicy i udział w międzynarodowych projektach z partnerami zagranicznymi.